

Sygn. akt I C 1751/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant prot. sąd. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 czerwca 2018 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa B. B.

przeciwko Z. S.

o zapłatę 45531,16 zł

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka B. B. wniosła o zasądzenie od pozwanego 45531,16 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 10 000 zł od 16 marca 2015r., od kwoty 16 754,95 zł od 21 kwietnia 2015r., od kwoty 16 276,79 zł od 22 kwietnia 2015r. i od kwoty 2499,42 zł od 21 kwietnia 2015r. oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod nazwą P. B. B. dokonała sprzedaży oferowanych przez siebie towarów i usług na rzecz czeskich kontrahentów, a pozwany – były mąż powódki – przywłaszczył należności wynikające z wystawionych przez powódkę faktur nr (...) na łączną kwotę 45 531,16 zł. Pozwany przywłaszczył także należność objętą fakturą (...) na kwotę 59 146,84 zł, co do której Sąd Rejonowy w Kłodzku wydał 24 maja 2016r. prawomocny nakaz zapłaty w sprawie (...).

Pozwany Z. S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że pomiędzy powódką prowadzącą firmę Handlowo – Usługową (...) (zleceniobiorcą) a pozwanym prowadzącym firmę (...) (zleceniodawcą) została 1 czerwca 2012r. podpisana umowa o świadczenie usług w zakresie prowadzenia księgowości i wszelkich innych dokumentów podatkowych i rozliczeniowych firmy zleceniodawcy, za wynagrodzeniem 2000 zł + VAT miesięcznie. Firma powódki najpierw pod nazwą (...), a po zmianie nazwy P. wykonywała na rzecz firmy pozwanego usługi do dnia rozwiązania tej umowy przez pozwanego tj. do 6 maja 2015r.

W okresie od lutego 2014r. do 14 sierpnia 2015 r. wobec powoda toczyło się postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika, a obejmujące dług firmy (...), za który pozwany poręczył wraz ze swoim bratem w wysokości ponad 400 000 zł. Z tego względu pozwany, za namową powódki, przeniósł na nią umową darowizny własność nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, w którym wspólnie zamieszkiwali. Uczynił to, aby uniknąć ewentualnej egzekucji komorniczej. W tym czasie też znaczna część transakcji zawieranych przez pozwanego między innymi z firmami czeskimi fakturowana była w ramach działalności usługowo – handlowej prowadzonej przez firmę powódki. Działalność firmy powódki miała charakter wtórny względem działalności pozwanego, została założona głównie dla obsługi przedsiębiorstwa pozwanego. Powódka nie знаła kontrahentów pozwanego, zarówno polskich jak

i czeskich, nie była również producentem żadnego rodzaju sprzedawanych wyrobów, które wytwarzane były wyłącznie w firmie pozwanego.

Powódka pieniądze z faktur nr (...) w kwocie około 100 000 zł zabrała wraz z dokumentami pozwanego, włamując się 22 kwietnia 2015r. do jego sejf.

Okoliczności bezsporne:

Strony B. B. i Z. S. zawarły 10 lutego 2010r. związek małżeński, zaś 3 lutego 2010r. zawarły umowę majątkową małżeńską, w której postanowiły, że w ich małżeństwie będzie obowiązywać ustrój rozdzielności majątkowej.

Dla Z. S. było to drugie małżeństwo, pierwsze z D. A. zostało rozwiązane przez rozwód w 2008r. Z pierwszego małżeństwa pozwany miał córkę N..

Powódka w krótkim czasie po zawarciu związku małżeńskiego dowiedziała się, że pozwanemu urodziła się druga córka z krótkotrwałego romansu z inną kobietą.

Pozwany przed zawarciem związku małżeńskiego z powódką do sierpnia 2010r. prowadził wraz ze swoim bratem działalność gospodarczą jako (...) sp. z o.o. w S. G.. W sierpniu 2010r. pozwany sprzedał udziały w spółce i w okresie od grudnia 2010 r. do 1 października 2011r., był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako bezrobotny z prawem do zasiłku. W tym czasie pozwany podejmował próbę prowadzenia indywidualnej działalności, początkowo pod firmą żony (...) B. S., a następnie od 1 października 2011r. rozpoczął własną działalność gospodarczą pod firmą (...). Działalność gospodarcza pozwanego, zarówno w ramach spółki, jak i później prowadzonej indywidualnej działalności, polegała na produkcji, sprzedaży i montażu stolarki drzwiowej i okiennej oraz usługach budowlanych.

Powódka od 1996r. prowadziła własną działalność gospodarczą pod firmą (...) (S.) w zakresie sprzedaży detalicznej poza siecią sklepową, straganami i targowiskami. Zajmowała się sprzedażą środków czystości. Zgodnie z informacją z (...) powódka 2 października 2014r. zmieniła nazwę firmy na P. B. S., następnie 30 kwietnia 2015r. powróciła do wcześniejszej nazwy (...), a 23 marca 2017r. na (...). Powódka od 27 kwietnia 2017r. zakończyła działalność gospodarczą.

Strony zawarły 1 czerwca 2012r. umowę zlecenia pomiędzy swoimi firmami, na mocy której zleceniodawca P. Z. S. zlecił firmie (...) prowadzenie księgowości firmy, w szczególności rozliczeń ZUS, US w oparciu o dokumenty księgowe, a także prowadzenie ksiąg rachunkowych, sporządzania deklaracji i zeznań podatkowych, deklaracji składanych do ZUS oraz sporządzania wyjaśnień z zakresu zobowiązań podatkowych.

Powódka w ramach prowadzonej działalności pod firmą (...) 15 stycznia 2014 r. udzieliła pozwanemu pełnomocnictwa na czas nieokreślony do reprezentowania jej firmy przed urzędami i sądami, zawierania umów z firmami i ich podpisywania, do dokonywania wszystkich czynności na budowach, włącznie z dokonywaniem protokołów odbioru i ich podpisywaniem, prowadzeniem negocjacji cenowych z firmami, pisaniem ofert, wystawiania, odbioru i podpisywania faktur w imieniu (...).

Pozwany w chwili zawierania małżeństwa był właścicielem nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny, położonej w P. objętej księgą wieczystą (...). W 2013r. okazało się że pozwany musi spłacić dług spółki (...) Sp. z o.o. w kwocie ok. 480.000 zł, którego był wraz z bratem poręczycielem. Wówczas powódka zaproponowała, aby na wypadek ewentualnej egzekucji przeniósł na nią własność tej nieruchomości, w której wspólnie zamieszkiwali. Pozwany 3 grudnia 2013r. zawarł z powódką umowę darowizny wskazanej nieruchomości. Wartość darowizny wynosiła ok. 1 000 000 zł. 20 stycznia 2014r. przeciwko pozwanemu wszczęto postępowanie egzekucyjne. Ostatecznie pozwany zawarł porozumienie z wierzycielem i po dobrowolnym częściowym spłaceniu zadłużenia, został 14 sierpnia 2015r. zwolniony z reszty długu. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w stosunku do pozwanego we wrześniu 2015r.

Działalność gospodarcza prowadzona przez pozwanego zapewniała stronom wysoki standard życia, możliwość korzystania z egzotycznych wakacji i podróży.

Postępowanie egzekucyjne nie wpłynęło w sposób istotny na dotychczasowy standard życia stron. Jeszcze w lutym 2015r. pozwany z okazji piątej rocznicy ślubu zorganizował żonie wyjazd na Wyspy K.. Powódka na przełomie 2014 i 2015r. zmieniła swój stosunek do męża, były między nimi nieporozumienia na tle finansowym. Pozwany nie wyraził zgody na udział powódki w kursie florystycznym, miał też pretensje do powódki, że pomaga finansowo innym ludziom.

17 marca 2015r. powódka wyprowadziła się ze wspólnego domu. Dysponowała nadal kluczami do domu. Pozwany zamontował w domu sejf, w którym przechowywał pieniądze i inne wartościowe przedmioty.

Do 30 kwietnia 2015r. powódka nadal przychodziła do biura pozwanego i prowadziła sprawy księgowe firmy.

22 kwietnia 2015r. powódka wraz ze swoim ojcem, korzystając z nieobecności pozwanego w domu, dokonała włamania do jego sejfu. Powódka przyznała, że zabrała z sejfu korony czeskie o wartości 47 000 zł oraz 20 000 zł, które w tym samym dniu wpłaciła na swój rachunek bankowy. Według twierdzeń pozwanego w toku postępowania przygotowawczego w sejfie było więcej pieniędzy ok. 100 000 zł, w tym min. 100 000 koron czeskich pochodzących z transakcji fakturowanych przez powódkę i prawdopodobnie ok. 200 000 koron czeskich należących do pozwanego. Śledztwo w sprawie zaistniałej 22 kwietnia 2015r. kradzieży z włamaniem do sejfu Z. S. zostało umorzone postanowieniem z 21 grudnia 2015r., wobec uznania, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Z. S. 27 kwietnia 2015r. złożył przed notariuszem oświadczenie o odwołaniu darowizny i wysłał jej pismem poleconym do powódki.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, wyrokiem z 12 maja 2017r., wydanym w sprawie (...) na skutek apelacji Z. S. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy w ten sposób, że zobowiązał B. S. (obecnie B.) do złożenia oświadczenia woli w przedmiocie zwrotnego przeniesienia na Z. S. prawa własności nieruchomości objętej odwołaną darowizną. B. B. zaskarżyła ten wyrok skargą kasacyjną.

Na przełomie lipca i sierpnia 2015r. ujawnił się romans powódki z G. Z.. Z tego związku powódka 22 lutego 2016r. urodziła w 27 tygodniu ciąży syna. Powódka przebywała w szpitalu na oddziale intensywnej terapii noworodków do 6 kwietnia 2016r., gdyż dziecko było w stanie zagrażającym życiu.

Od czasu wyprowadzenia się powódki z domu pozwanego konflikt między stronami narastał.

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z 1 sierpnia 2016r., wydanym w sprawie sygn.. akt (...) rozwiązał małżeństwo B. i Z. S. z winy obu stron.

Apelacje obu stron Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 3 listopada 2016r. oddalił.

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny:

Działalność gospodarcza prowadzona przez pozwanego od stycznia 2014r. fakturowana i rozliczana była przez firmę powódki, było to związane z prowadzonym przeciwko pozwanemu postępowaniem egzekucyjnym. Pozwany świadczył usługi budowlane, zajmował się produkcją i sprzedażą stolarki okiennej i drzwiowej. Pozwany posiadał stałych klientów, usługi świadczył na rzecz klientów w P. i za granicą, miał wielu kontrahentów w C.. Powódka zajmowała się wyłącznie sprawami księgowymi związanymi z działalnością pozwanego, prowadziła też swoją firmę w zakresie sprzedaży środków czystości.

Firma pozwanego przynosiła duże zyski, pieniądze z zysku firmy przeznaczane były na pokrywanie kosztów i rozwijanie firmy, ponadto z dochodów tych strony wspólnie korzystały. Strony nie uzgodniły zasad dzielenia się zyskiem. Pozwany decydował o zasadach gospodarowania środkami finansowymi firmy, nie akceptował tego że powódka pomaga finansowo innym osobom, w tym swojej rodzinie. Powódka nie знаła się na profilu działalności

prowadzonej przez pozwanego. Zajmowała się wyłącznie wprowadzaniem danych do komputera i wystawianiem faktur.

Dowód:

- zeznania świadków:

- E. B. k. 274;

- P. C. k. 275v – 276;

- M. M. k. 275;

- przesłuchanie powódki k.226v – 227 i k. 276v – 277;

- przesłuchanie pozwanego k. 277v – 279.

Powódka – działająca jako P. B. S. wystawiła:

- w dniu 18 marca 2015r. fakturę nr (...) na kwotę 2499,42 zł z tytułu sprzedaży stolarki okiennej na rzecz kontrahenta z C. M. R., z ręczną adnotacją że należność zapłacono gotówką;

- w dniu 19 marca 2015r. fakturę nr (...) na kwotę 59146,84 zł z tytułu sprzedaży drzwi, stolarki okiennej i parapetów na rzecz czeskiej spółki (...);

- w dniu 21 kwietnia 2015r. fakturę nr (...) na kwotę 26754,95 zł z tytułu sprzedaży płyty warstwowej P. (...) z obróbką blacharską na rzecz kontrahenta z C. F. S. zaznaczając, że należność zapłacono w całości;

- w dniu 21 kwietnia 2015r. fakturę nr (...) na kwotę 16276,79 zł z tytułu sprzedaży płyty warstwowej P. (...) i drzwi PCV na rzecz spółki czeskiej (...), zaznaczając że należność zapłacono w całości.

Niektóre dokumenty w imieniu powódki podpisywał pozwany.

Realizacją sprzedaży objętych fakturami nr (...)r., w tym przygotowaniem oferty, negocjowaniem warunków cenowych i terminu wykonania zamówienia, a także rozliczeniem zajmował się pozwany.

Pozwany pobrał w gotówce należności z faktur (...)r.

Dowód:

- wydruk korespondencji prowadzonej przez pozwanego z kontrahentem z C. k. 201,202;

- oferta z 14.02.2015r. k. 203 – 204;

- oferta z 12.03.2015 k. 205;

- potwierdzenia zapłaty w języku czeskim z 10.04.2015r. k. 207 i 208;

- oferta nr (...) k. 212 – 214;

- oferta nr (...) k. 220 – 221;

- list przewozowy międzynarodowy k. 217;

- protokół odbioru według specyfikacji k. 218 – 219;

- faktura proforma z pokwitowaniem k. 222;
- przesłuchanie pozwanego k. 277v – 279.

Pozwany pismem z 6 maja 2015r., doręczonym 14 maja 2015r. wypowiedział powódce umowę zlecenia z 1 czerwca 2012r. i wezwał powódkę do zwrotu pełnej dokumentacji firmy (...) w terminie 2 dni od otrzymania wypowiedzenia.

Dowód:

- wypowiedzenie umowy z potwierdzeniem doręczenia k. 79 – 81.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Powódka w uzasadnieniu pozwu wskazała, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod nazwą P. B. B. dokonała sprzedaży oferowanych przez siebie towarów i usług na rzecz czeskich kontrahentów, a pozwany przywłaszczył wynikające z wystawionych przez powódkę faktur nr (...) na łączną kwotę 45 531,16 zł. Ponadto podała, że pozwany przywłaszczył także należność objętą fakturą (...) na kwotę 59 146,84 zł, co do której Sąd Rejonowy w Kłodzku wydał 24 maja 2016r. prawomocny nakaz zapłaty w sprawie (...).

Twierdzenia pozwu pozostają w sprzeczności z przeprowadzonym postępowaniem dowodowym w sprawie, które pozwoliło ustalić, że to pozwany prowadził działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług budowlanych oraz sprzedaży stolarki okiennej. Powódka nie знаła się na profilu tej działalności, zajmowała się wyłącznie wprowadzaniem danych do komputera oraz wystawianiem faktur. Okoliczności te potwierdziła sama powódka oraz jej siostra P. C., która również pracowała w firmie pozwanego, a także zastępowała powódkę. Bezspornym było, że to firma powoda przynosiła znaczne zyski, które strony przeznaczały na rozwój firmy i prowadzenie dostatniego życia. Wszczęcie przeciwko pozwanemu postępowania egzekucyjnego nie miało istotnego wpływu na standard życia stron. Pozwany jednak w celu uniemożliwienia komornikowi zajęcia wszystkich osiągniętych dochodów ustalił z powódką, że od stycznia 2014r. prowadzona przez niego działalność gospodarcza będzie fakturowana i rozliczana przez firmę powódki, a dochody firmy pozwanego będą przechowywane na rachunku bankowym powódki. W tym celu powódka udzieliła pozwanemu szerokiego pełnomocnictwa do działania w imieniu jej firmy.

Transakcje z kontrahentami z C., objęte fakturami z których powódka wywodzi swoje roszczenia, były wypracowane przez pozwanego. To pozwany w ramach swojej firmy przygotowywał oferty, prowadził negocjacje cenowe i realizował te zamówienia zgodnie z ustalonymi terminami. Powódka jedynie wystawiła faktury. Nie sposób więc przyjąć, jak wskazała powódka w pozwie, że to ona dokonała sprzedaży i wykonała usługi objęte spornymi fakturami. Podkreślić należy, że faktura jest jedynie dokumentem rozliczeniowym, zawierającym oświadczenie podmiotu, który ją wystawił. Z treści tych faktury wynika, że pod względem księgowym sprzedawcą usług była firma powódki. Wynikało to jednak wyłącznie z uzgodnień między stronami, przy czym bezsprzecznie dochodami z tych transakcji zarządzał pozwany. To pozwany decydował o tym, które należności firmy należy spłacać w pierwszej kolejności, a co można przeznaczyć na wydatki zbytkowne. Powódka nie mogła samodzielnie dysponować środkami finansowymi z tej działalności, świadczy o tym chociażby fakt, że musiała uzyskać zgodę męża na opłacenie kursu florystycznego.

W ocenie Sądu należności objęte fakturami (...) stanowiły dochód firmy pozwanego. Powódka nie wykazała, że należności z tych faktur wynikały z pracy i działalności jej firmy, a sama treść faktur nie może stanowić podstawy o uwzględnienia powództwa. Podkreślić należy, że firmy stron współpracowały ze sobą na podstawie umowy zlecenia i udzielonego pozwanemu pełnomocnictwa. Wprawdzie zgodnie z art. 740 k.c. przyjmujący zlecenie powinien udzielać dającemu zlecenie potrzebnych wiadomości o przebiegu sprawy, a po wykonaniu zlecenia lub po wcześniejszym rozwiązaniu umowy złożyć mu sprawozdanie. Powinien mu wydać wszystko, co przy wykonaniu zlecenia dla niego uzyskał, chociażby w imieniu własnym. Jednak z okoliczności sprawy wynika, że do czasu, gdy strony działały zgodnie, pozwany nie miał obowiązku zwracać powódce uzyskanych dochodów, przeciwnie, to powódka wszystko co wpływało

na jej konto z działalności pozwanego musiała mu zwrócić i rozliczyć. W zasadzie więc strony umówiły się, że powódka będzie przechowywać na swoim rachunku należności pozwanego, a na jego żądanie środki te mu zwróci zgodnie z przepisami o przechowaniu, w szczególności art. 844 § 1 k.c.

W ocenie Sądu treść faktur dołączonych do pozwu nie mogła być decydująca dla oceny zasadności powództwa. Nie ulega wątpliwości, że z uwagi na skomplikowane relacje między stronami, a także istniejące między nimi uzgodnienia, ocena rzetelności i wiarygodności tych dokumentów powinna być dokonywana z dużą ostrożnością. W czasie dokonywania tych transakcji strony pozostawały w związku małżeńskim, w którym obowiązywał ustrój rozdzielności majątkowej. Decyzję o fakturowaniu dochodów firmy pozwanego przez firmę powódki podjęto wyłącznie w celu uniemożliwienia komornikowi dokonania zajęcia tych dochodów na rachunku bankowym pozwanego. Pozwany w tym czasie przeniósł nieodpłatnie na powódkę własność swojej nieruchomości o wartości 1000 000 zł, a także inne prawa majątkowe ze swojej firmy pozwanego, jak np. umowy leasingu na samochody. Pozwany godząc się na fakturowanie tych transakcji przez firmę powódki, nie godził się na przejęcie przez nią prawa do świadczeń z tych faktur. Powódka miała pełną świadomość, że należności z działalności gospodarczej pozwanego stanowią jego dochód i to on miał prawo nimi zarządzać. Nie ulega więc wątpliwości, że strony uzgodniły, że powódka przechowa na swoim rachunku bankowym środki finansowe, które zobowiązana była zwrócić pozwanemu na jego żądanie. Środki te stanowiły źródło finansowania firmy pozwanego, a także firmy powódki oraz ich rodziny. Sytuacja skomplikowała się, gdy strony popadły w konflikt i powódka wyprowadziła się.

W ocenie Sądu wiążące są okoliczności i treść porozumienia między stronami. Stąd brak było podstaw do przyjęcia, że należności objęte fakturami wymienionymi w pozwie stanowiły własność powódki.

Na marginesie należy podkreślić, że powódka 22 kwietnia 2015r. dokonała zaboru z sejfów pozwanego pobranych przez pozwanego od czeskich kontrahentów należności wynikających między innymi z faktur (...). Choć sporna jest między stronami wysokość zabranych przez pozwaną sum, przyznała ona że była to kwota 47 000 zł, a zatem więcej niż kwota dochodzona pozwem.

Okoliczność ta, w ocenie Sądu nie ma dla rozstrzygnięcia istotnego znaczenia, gdyż jak wskazano wyżej, należności objęte fakturami, z których powódka wywodzi swoje roszczenia, stanowiły dochód pozwanego.

Z przytoczonych względów powództwo należało oddalić.

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 k.c.